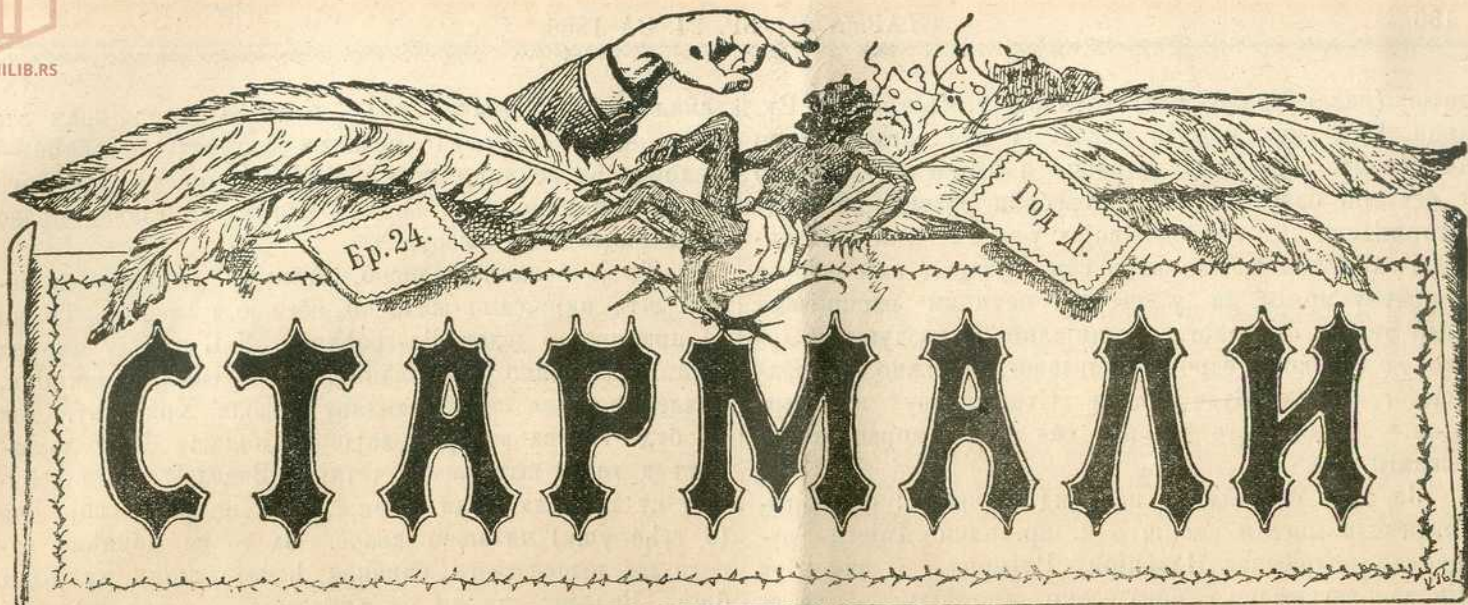

WWW.UNILIB.RS

УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

СТАРМАЛИ

У Новоме Саду 31. августа 1888.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве: 10. — 5. — 2½ динара или франка. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien Hernalser Gürtelstrasse, Nr. 9.) — Претплата и све што се тиче администрације шаље се штампарији А. Пајевића у Нов. Саду, из Србије књижари Валожића Београд и Ниш. — За огласе плаћа се 6 новч. од реда.

„Дан 26-ог августа неће се ове године
празновати.“

(„Српске Новине“ бр. 180.)

Је л' то реко каплар Ника,
Ил је реко хусар Тиса?
То је тајна, то се незна
— Јер нема потписа.

Загонетку сваку мора
Замумурит' нека тама;
— Али од куд загонетке
У званичним новинама?!

Дај календар да видимо
Што без њега лако није.
Двајестшести септембрије:
Што се под тим даном крије.

Да то није каква Илка?
Није, није, није, није;
Календар нам јасно каже:
То је данак Наталије.

Наталија, то је име
Једне жене врло смерне;
То је име краљичино,
Мајке брижне, жене верне.

Па ко ли је ту наредбу
У званични орган кан'о?
Одговора нема, — то је
У штаубманта замотано.

Тако бива кад заблуди
Страшна душа у непуте.

Тако бива кад гаврани
Српском дому на зло слуте.

Тако бива — ретко бива —
Кад у пропаст глава хити;
И ти јади ти скандали
Морадоше наши бити.

Отац ото мајци сина,
Што му српски наук дава,
И гаврани српски клићу:
Ех, ала га васпитава!

Не сме мајчин данак славит',
Јер се на њу дигла хајка.
И то дете сузе гута:
„Шта је крива моја мајка!“

Али данак тај запретни
Није прош'о како с' хтело.
Свет'о образ, светло чело
Што је хтело, то је смело.

Гавранима, злослутнима
Очи сузне, очи мутне.
Ал за то су веселије
Друге тице — доброслутне.

Нагваждања.

„Нагваждања“?! Јесте тако сам назвао овај мој чланчић у оскудици друга наслова. Ту реч српску ја до душе никад нисам чуо из уста народа, али сам је неколико пута читао у хумористичном накиту озбиљних хисторичних расправа нашег врлог, дичног, че-

ститог (нек се мало једи) научара г. Иларијона Руварца. Чим сам ту први пут на ту реч нагазио, тако сам разумео шта мора да значи и чудно сам се како ту реч већ одавна нису употребили разни дописници „Стармалови“, за наслове својих уводних и уводних чланака, или како сам Руварац није пао на ту сретну мисао, да у својим научним расправама одели тешко од лаког, есенцијално од ваздушног, дубоко од високог, једно од клизавог, озбиљно од враголастог, — па да буде доста и „Стражилову“ и „Стармалом.“ А да је то учинио сад не би морао ја нагваждати.

Ја тако схватам да нагваждати значи: онако говорити или писати као што н. пр. пише Дијете Грујица кад подражава Иларијону Руварцу, — али Вук вели да нагваждање бива само при јелу, — ту се Вуков речник мора исправити, јер нагваждање бива више при пићу него при јелу. То се приметило и при шездесетогодишњем јубилеуму Аце Зуба, где је било здравица мало али дугачких. Дугачке су биле за то, јер сад су већ и ноћи подуже, а мало их је било за то, јер је важило правило да се наздравити сме само оним врским мужевима, који пишу у „Вражје Доба“, а таквих муштерија (мал не рекох гуштерија) нема још ни данас пуна саћурица, ма да би се и њиховом раду могло рећи: тма тем.

Сад се највише нагважда о писму, које се недавно открило. Кад се мало дете открије тако, да му се види стражњица, онда се обично каже: пи! срам те било. Али кад се начини овако велико откриће, да се не види само стражњица, већ да се види како су од прилике текли (као на славину) можда сви избори

земаљских посланика, онда се каже само: срам вас било, — а оно „пи!“ оставља се за идуће изборе, — а догде ће се наћи нових касана, који ће немешаге заслужити тиме, што ће под реп клати главно право уставно, слободу избора.

То је богами жалосно. Али да довршим са нечим што није само жалосно, него је и смешно. То ми је приповедао један Београђанин. У Београду ономад састало се једно друштвање, — све сами званичници, дакле лојални своје каплару Николи Христићу. Док не буде готова вечера, хајде да покажу своју лојалност и тиме, што ће да читају „Видело.“ Али већином су ту били људи старији, који не радо своје очи (и туђе уши) читањем кваре. За то се домаћин досети па дозове свога синчића ћака, уклони му један број „Видела“, да им он форлезује, — а они ће догде пушити и у дим гледати. Прво је био уводни чланак у коме најмање десет пута долази лозинка данашње владе, која гласи „Ред и рад“. Али форлезер је био мало мутав, није могао да изговори писмо „рци“, и тако кад је год требало рећи „ред и рад“, а дете рече „јед и јад“. Први пут се то и чуло и нечуло. Други пут се чуло и пречуло, а кад и по трећи пут млади омладинац прочита „јед и јад“ — онда се ухватише сви за трбу (то би можда учинио и кр. Милан да је ту био) па прснуше у смеј. Смеју није било краја. Тек у неко доба утишаше се и заверише се да о томе ником не казују. Реч су у толико одржали што до сада није нико дознао, осим „Стармалог.“ — А више и не треба.

Но лако се њима смејати. Ал тешко је народу, који сваки час у место „ред и рад“ види „јед и јад.“

ПОДЛИСТАК.

Младожења по моди.

Од Коломана Миксата.

Ових дана дође ми у походе Марцика Бајоми, мој стари пријатељ и друг на куглани.

Он баца кугле врло вешто, увек је сигуран, да ће згодити најтеже кегле: „Фрању Пулског“ и „Коломана Тису“, као што зову славни куглачи оне две кегле на крајњем крилу, премда та имена сад већ више не пасују, јер Фрања Пулски не спада више међу „крајње“; та рекао је недавно Тиси:

— До сад сам био свакој партаји опасан; с тога ћу вам учинити љубав да не станем уз вас — па опет ћу уз вас стојати.

Него хвала богу овде сад није говор ни о Пулском нити о Тиси, него о нашем Марцики, који је сасвим крајњи младић. Ал то је он зећ одавно. Он се броји још непрестано међу оне, који имају „тридесет“ година. Мој ми је отац причао, да је с Марциком ишао заједно у школу. Марцика вели да то није истина и зове мога оца „чником“.

Ту не зна нико рачуна. Тек толико стоји, да је мој отац већ стар човек, а Марцика је још „младић.“ Његов је ход еластичан, коса му је црна као гавран а тако исто и његови навиксани брчићи. А ја више верујем природи, него оцу.

Даклем Марцика дође ових дана к мени:

— Од куд дође ти овамо, куда ни тице не маре да дођу? запитам га весело.

— Долазим к теби, старче; чуо сам да имаш лепо мађарско одело.

— Истина, имам. Хоћеш да ти га позајмим?

— Шта ти пада на памет! Него хоћу да ми будеш кум.

— Шта булазниш! Ваљда се не мислиш женити?

— Јест ја се женим и узимам малу Пиропску Ремејевицу.

— Кога? Моју нећаку, ону румену девојчицу? . . . А на што ти оно пиленце?

— Треба ми, пријатељу.

— Ал' твоје године, куме. . .

— Какве године? запита Марцика зачуђено. — Жена брзо стари за мужем.

— Може бити, Марцика. Али муж се тешко за женом подмлађује.

— Не брбљај. Хоћеш ли доћи или нећеш?

— Кад си већ неумолим, а оно доћи ћу. Дакле кад ћемо?

— Од данас две недеље. До Мишкољца ћемо на железници. А тамо ће нас чекати кола моје невесте.

— Но, па што му драго . . . и овако нисам туда никад путовао.

— О, то ти је сигуран пут! Немаш се бојати не-

Гира. Знаш ли ко највећма жали за министром Трефором?
Спира?

Гира. Наш негдашњи јединац Радић. Радић ће сад за њим дуго носити црну поставу на мантији.

Спира. А ко велиш, да није Трефор умр'о, Радић би скоро

могао понети и црвену поставу.

Гира. Неверојатно, али възможно би било.

П у с л и ц е.

★. Прошла седмица била је у Бечу седмица шницара (Schützenfest) кажу да ни један метак није промашио мету: — сваки запушач шампањске флаше погодио је у гредицу.

○. Ко хоће да улепша самоубијство комесара Св. Николића. Тај би могао рећи „нема му пара“, — но њему би се лако могло ваћи пара, ал нема наших пара.

■. Дакле чим Анђелић оде, таки Живковић долази, — т. ј. у Глајхенберг. — Нема ли то и каквог даљег смисла.

среће на жељезници. Возићемо се као товар жита Гециног.

Ми се дакле у уречено време кренемо на пут; стари сват Марцикин Фрања Нађ отишао је напред, јер он је и онако тамо из оног краја.

— Како сте се ви бога ти упознали, Марцика?

— Но па знаш, тако — тако; ми смо се виђали час у Пешти, час на другом месту; често смо се разговарали, па сам ја приметио, да се њој допадам.

— Богме си ти „стари зликовац“! Све си нас изненадио. . .

— Сит сам брате, тог бирцуског ручка! Сви су ми бирташи већ морати. Па шта ми је остало? Само да се селим у — кућевну кујну.

— Видећеш, Марцика, да кућевна кујна не мирише тако угодно као бирцуска. . . А девојка?

— Девојка? . . Њој је опет кућевна кујна додијала; и она ће волети промену. . .

— Ти говориш о женидби само у кујнском штилу, Марцика.

У тако узвишеном разговору стигосмо у Мишкољц и како је била мрачна ноћ и промењливо време, саветовао нам је кочијаш, што је дошао по нас, да не путујемо ноћу, него да ту преноћимо.

Ми дакле уђемо у отмену гостионицу.

— Две собе, заповедао је Марцика.

○. Не добијам „Српски Дневник“ — али и без тога знам да г. Стојачковић Ормошијево писмо није штампао са крупним словима. Шта више, можда се о целој ствари чини и невешт (доста кад је био вешт при изборима).

△. Кр. Милан иште три месеца рока. — Ја гласам за то да му толико рока дамо, — само кад не иште више.

□. Сретна је та Истра. Добила је за политичног управитеља врлог народњака Поклукара. То није добила само за то што се зове Истра, већ што је била истрајна.

§. „Пестер Лојд“ се чуди што Срби краљу кажу ти (што га не вијају).

□. Оно до душе могли би Срби у Србији садањем краљу казати и ви. И онда би од тога ви могли и Пештавци нешто на себе примити.

♣. Питање о продаји Текелијанума не износи се на јавност, да се чује сваче мишљење. Ал можда пештанска срп. општина мисли да је она цео српски народ, а барон Николић мисли да је он цела српска пешт. општина.

— Само једном собом могу служити. Сутра је избор посланика, па је гостионица пуна гостију.

Марцики је ово врло неповољно било, али шта ће морао је да пристане; поче се наново са кочијашем претресати питање, да ли би се могло одмах даље путовати.

— Оно би, знате, могло — одговори кочијаш чешући се за увом — ал, да опростите, паметан човек неће се сад кретати на пут; јер баш кад би и хтео, а оно би се, штоно веле, покајао.

Останемо ту. Брзо се свучемо и пружимо у кревет, који је врло сумњиво бело био превучен.

— Ја не могу да трим светлост — рече младожења — смета ми очима. — И угаси свећу, што је стојала на орманчићу код његовог кревета.

На улицама беше приличан жагор. Вика „Живио Вадијаи“ чешће ме је будила. А ја онда запитам Марцику:

— Спаваш ли, младожењо? Спавај, спавај! Ко зна докле ћеш моћи спавати.

Он је хркао ужасно. Но, сутра тешко да ћеш тако хрвати.

Око поноћи спонадне ме страшна главобоља.

Зазвонићу да дође послужитељ, помислим у себи, да ми донесе слачице. Мене увек прође главобоља од слачице.

Потражим палидрвца, али на мом орманчићу баш ни једног. Ништа, ваљда ће бити код Марцике! У соби беше помрчина као буви у овновом рогу. Пишао сам рукама и хркање ме је водило Марцикином кревету. Пруженим

Над једним гробом.

„О мртвима добро,
Ил ништа не кажи!“
Изрека је стара, —
Па и данас важи.

Тако с' неком хоће:
Тако с' неком мора. —
Ја стојим над гробом
Министра Трефора.

Заборавит' тешко ј'
Што нас тако тишта.
Изреке се оне сећам, —
Па не велим ништа.

М.

Сетила се учитеља . . .

Баба Јека накувала једне зиме толико питија (пача), да су га дан на дан и по трипут јели сви у кући. На послетку им се већ огади (као оно некад Чивутарији у пустињи препелице), тако, да никоме већ ни под нос није требало. Кад последње јутро — неће већ ни свицар да једе, а баба Јеку све грозница вата од једа, ди ће толике питије бацити. У једу спопаде један тањир, па кад виде, да се још и кварити почеле, хтеде да завитли вашкама, ал се трже и рече: јаој жалосна Јеко, а ди би ти бацила питија?! Послаћу боље учитељу један тањир. Мала Јула поред мајке стоји, слуша и гледи шта јој мајка говори. Баба Јека даде Јулки тањир с питијама и рече: на, носи ово господину твоме! Дете узе тањир у руку а књиге

рукама напипам кревет. . . : Ево нога од кревета . . . ево горње даске . . . ту мора бити орманчић . . . ха, ево га!

Пипао сам по орманчићу Марцикине ствари, што их је ту помећао. Кеса с новци, чирак, ал где су палидрвца до врага?

Наједаред напипам неку хладну ствар претима, прође ме језа, тргнем руку, а нешто паде на земљу и зазвеча. На ту чудновату звуку опет се тргнем и задркћем.

Срећом се Марцика није пробудио. Нађем палидрвце и запалим, па погледим шта је пало.

Боже, а шта је ово!

Марцикина вилица са зубима заједно лежала је на земљи.

Гледао сам и гледао, а од гледања стадоше и моји зуби цвекотати, као кад вашка на вашку залаје.

Подигнем дркћући.

Еј наопако, два предња зуба се скрјала и испала.

Несретни пријатељу, који тако слатко спаваш и сањаш, а ни у сну не сањаш, да су ти два предња зуба испала!

Па томе сам ја крив! . . .

Боље да сам руку пребио.

Главобоља ми на мах пређе као руком однесена, ја угасим свећу и легнем опет.

Но и у помрчини ми изађе пред очи страшна вилица и на мене је кезила зубе.

Зажмурим, али узалуд. Не могах да заспим

под пазухо, па хајд у школу, пољуби учитеља у руку и изручи му поздрав: поздравила вас наша мајка и послала вам питија.

Фала душо, фала, а што је то мајка шиљала?

Та код нас неће већ ни керови да једу, па каже мајка, боље ви да поједете.

Учитељу не би право што је таки комплименат добио, па кад још виде да су питије и покварене — завије тањир натраг у мараму, преда детету и рекне: кажи мајки да сам је поздравио овако: „мајко! каже господин, оне вашке, што су оне добре питије појеле, нека једу и ове.“

Б.

Појетично момче и прозаично девојче.

Он: Шта је оно што те мучи,
Што те кињи, што те пати,
Што ти дуге црне ноћи
Не да спати,

Што ти души покој граби;
Што ти тело тако слаби?

Она: То су буве и стенице,
Враг им баби!

Шалун.

У сеоској школи.

Мали Драгиша ишао је са осталом сеоском децом у школу. Дође испит. Господин кот. предстојник лично је присуствовао. Учитељ, да би показао, како децу у свему обучава, што је корисно, упита малишу: „Знаш ли ти, ко нама суди?“ — Овај му одма одврати: „Па госп. пред-

У јутру приметим, да се и Марцика мешкољи и буди.

— Марцика, повичем, велика се несрећа догодила!

— Но? поче он буновно. Шта се догодило?

— Малер по тебе, драги Марцика! наставим ја лагано да га не поплашим. У твоме здрављу се нешто пореметило. . .

— У моме здрављу, прекине ме он, није се ама баш ништа пореметило, ја се тако добро осећам као новорођено дете. —

— Имаш право, Марцика, јер новорођено дете још нема зуба. . .

— Шта? Шта ти имаш с мојим зубима? поче он напрасито, издижући се у кревету.

— Док си ти сп вао ја потражим палидрвца. Твоји зуби падосе на земљу и два се поломе.

Марци се као застиди, ал настави:

— Па ништа, ништа. И онако нису вредили мн го. Трају ми већ девет година; него имам ја у сандуку друге, нове.

Ја сам хвалио бога што је на том прошло, али сам вешто зловољан бис.

У јутру зовнемо келнера.

— Пошто је соба?

— Пет форината.

— Шта говорите којешта. . . Једна соба пет форината. Та за те новце могао би човек скоро кућу купити!

— Али молим у овој је соби наш краљ за време свога бављења у Мишколду ноћивао.

стојник!“ — „А где он суди?“ — „Па у Бјеливи!“ — „Лепо, лепо, али ди се налази тај господин?“ — „Ма болан, зар га не видиш? Ето га ту уз тебе!“ одговориће на општи смеј испитне комисије, мали Драгиша.

Кажу, да је и госп. предстојник и сви остали били веома задовољни са децом, али још више са учитељем, јер узгредно нека је примећено, да овде на 100—120 деце долази цигло — један наставник.

Др. Назбулбуц.

Карлсбадијаде.

(Наставак).

XI.

Ала ј' леп овај свет!
Онде поток, овде цвет!
Онде Чивут, Жидов ту —
Преплавили бању сву.

XII.

У сред шуме башта дивна,
Зове с' „панорама“,
Ту се шеће, к'о јеленче,
Једна лепа дама.
Лишће шушка, шума мири,
Спустила се тама,
Па још шеће лепа дама,
Све једнако сама.
Ал је лепа, ал је дивна
Ова „панорама“.
(Кад јој додам још три рока:
Тама... дама... сама...)

— Па шта ми имамо отуд?
— Али ми хоћемо да отуд што имамо, рећи ће келнер.
— Добар одговор, рече Марцика. Хајд' да платимо.
У трапезарију при доручку чусмо још од три госта исту тужбу, да су и они спавали у овој соби, где је краљ пре три године ноћивао.

Сад се брзо кренемо на пут к селу, где је Пирошка становала.

Младожења је изгледао данас као и јуче; само су му нови зуби били много бељи него они јучерањи. Он се мало стидео и седео је ћутећи поред мене. Ја сам по који пут прекидао тишину, али она је затим одмах опет настунала.

И време беше мргодно, мутно. Овом сватовском дану није сијало сунце. Мутни облаци се навукосе на своју небесном.

— Биће кише, милостиви господине, осећам по жуљевима, претио је кочијаш.

Тек што извиђосмо иза вароши, ал ти киша стаде падати као из кабла.

Мишка се једио и чешао по потиљку вајкајући се.

— Хо, што нисам дошао с покривеним колима! Још ми је рек'о стари господин. . . А ја као есапим, ди би ја младожењу у кавезу носио!

— Има ли крчме уз пут, па да сврнемо? запита Марцика с псовком и увије се преко главе у огртач.

— Овде, да опростите, нису начинили нигди биртију..

XIII.

Карлсбад је прави рај.
Само и то добро знај, —
Увек вели: дај, па дај!

XIV.

Овдена се долази
С буђелари разни,
Сви су најпре пун и,
А напосле празни.

XV.

Пацијен'та много,
Читав мали свет;
А доктора мало —
Само шесетпет.
Не знам да л' се љубе
И међ собом слажу.
(Ја их нисам пит'о —
А сами не кажу.)

XVI.

Ил се звала кеса,
Или буђелар,
Брифташ или шлајбок —
То је једна ствар;
Ал на крају дана
Овог боравишта
Својој жени на поклон
Не мож' купит' ништа.

XVII.

Јел'те, браћо моја,
Браћо једнострадна,

— А је л' какво село?
— Богме далеко је.
— Па нисмо далеко, окрени кола па терај натраг!
— То ће најбоље и бити. Ваша воља код вас.
Вратимо се натраг у Мишколц у гостионицу.
— Хеј, келнеру, имате ли собу, у којој још није краљ ноћивао?

— Има, има, одговори келнер.
— Отварајте, да се пресвучемо. Покисли смо кроз као моча.

Док сам ја свлачио ципеле Марцика се извијао из огртача и умотача . . .

— Марцика! повичем ја погледавши горе.

— Шта је? одговори он зловољно.

— Јеси ли ти то? По гласу бих рекао да си ти. Чисто није могуће!

Лице му беше црно као у црнца, а коса као снег бела. Киша му је спирала црnilо са косе.

. . . . Сад већ више верујем моме оцу, него природи.

* * *

До подне се изведрило и Марцика се наново удесио. За подруг сахата бесмо већ код невесте.

Ја сам водио сироту, малу швигарицу испод руке. Кад смо стојали пред олтарем, нагне се отац невестин те тронут до суза пришапне ми на уво:

— Баш као створени једно за друго, јел' те?

— Аха! одговорим ја после кратког промишљања.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Ми смо негда пили
 Много пива хладна?
 То за собом чудне
 После ице вуче:
 Сад Карлсбад вели:
 Ждер'те воде вруће!

XVIII.

Молим шољу кафе!
 „Ево, драге воље!“
 (Да је у њој мање воде)
 Пријала би боље.)

XIX.

Има овде једна госпа,
 Америка њен је стан;
 Видимо је, гледамо је,
 Чудимо јој с' сваки дан.
 На њезином лицу браде
 Ни бркова није;
 А знате ли за шго?
 За то јер се — брије.

XX.

Та и овде срцу треба
 Само један крес,
 Па да се у њему
 Раскокота бес.
 Ал хијена (хигијена)
 Упре самокрес
 На ком пишу ове речи:
 „Ist nicht kurgemäss.“

XXI.

Карлсбадској бањи
 Нигде нема пара.
 Она болне лечи,
 Она чуда ствара.
 Јест', нема јој пара, —
 Ја је врло ценим, —
 Ал нестаје пара
 И гостима њеним.

Др. Казбулбуц.

Из наше торбице.

Састали се на футошком вашару два Бачванина
 из два села. Давно се нису видели, па при чаши вина
 заподенуше разговор. Ово, — оно, — пак ће запитати

А. Ала пријане, да ли још тучеш своју жену,
 онако као што си је негда тукао?

Б. Па да виш, богами, сад је више и не тучем.

А. А што?

Б. А мани је у виле. Сад више није лепа.

(У књижари.) Н. Имате ли један нов календар?
 Књижар. Имамо; како не би имали.

Н. Ха, баш добро! А ја имам један стари; хајде
 да трампимо.

А. Колико се путује жељезницом од Беча до Трста?

Б. Петнаест сати.

А. (Рачуна). Онамо петнаест, — натраг петнаест,
 аха, даклем зато га неки зову Триест.

„Оштро“ и „дубоко“.

Аћим Ђулумбашић дорастао је и до женитбе, али
 још није био прешао оне тупаве године, те га је отац
 својски посаветовао, да при прстеновању, које се сутра-
 дан извршити имало, буде разборит и да пази, шта го-
 вори, да не рекну сви, е је прост к'о будак. „Добро раз-
 мишљај,“ — рече му отац, — „па кад рекнеш, нека буде
 и оштро и дубоко, да се свет не смије са тобом!“ —
 — Седели су при прстену дуго, али Аћим ни беле; му-
 дровао је, шта да рекве, па да буде онако, како га је
 отац учио. Најпосле већ му и оцу досади, па ће му рећи:
 „Но, сине, шта ти тако дуго премишљаш?“ — А син ће
 са најозбиљнијим лицем рећи: „*Бријачица. — Бунар.*“

Нема сумње да је то, што је рекао, било оштро и
 дубоко, — но шта су гости на ту мудрост рекли, то
 вам не знам казати.

Др. Казбулбуц.

Досетке, наивности и др. из дечијег света.

(3 век отвора на рубрука).

Јовичина кућа била је у швапском сокаку, па
 тако је већ и Јовица разумевао а и сам натуцао по-
 мало немачки.

Пролетос лицем на водени понедељак, за-
 пита га комшиница, фрау Лизи:

— *Jofica, was macht deine Mutter?*

— Ин цимер сици, — одговори он.

Фрау Лизи. Geht sie heute nicht in's Feld?

Јовица. О на! хајте ништ арбајтен.

Фрау Лизи. Ist denn heute wieder ein Feiertag?

Јовица. О на! ка фајертаг, хајте ис восертаг.

К.

Свима нам је познато да мали Бушко (то му
 није име већ само надимак) радо једе ваљушака са
 сиром. За чудо уме да их тамани Једно по подне,
 знајући да су за ручак баш то јело имали запитам
 Бушка колико је ваљушака појео, а он се врагола-
 сио насмеши па одговори: „Нисам много, само пет-
 шест“. Ја сам хтео да уђем у траг за што се Бу-
 шко смешкао кад ми је то рекао па сам запитао и
 његову старију сестру. А она ме обавести: „Добро
 вам је рекао. Први пут је извадио пет, а по други
 пут шест ваљушака“. — Еле „пет-шест“ код њега
 значи *једанаест*.

Мати је била нешто болешљива, па је лежала у
 постељи. Украј ње играо се њен синчић Драга. На
 пољу се било нешто наоблачило и мати рече Драги:
 Иди на прозор, па види пада ли киша.

Драга приступи прозору па гледа на поље. Чим

је погледао а он рече: „пада“ — а после мале паузе додаде: „и не пада.“

Мати. Како то може бити, да киша и пада и не пада?

Драга. Е, па ко нема амбрела на тога киша пада, а ко има амбрела на тога не пада.

Драга је имао малу обичну кожно лопту, а давно је желео да добије велику лопту од каучука. Једаред удари он своју стару кожно лопту о земљу тако јако, да се сва распала. Отац му се ту десно, па му рече: Ето ти га, сад су ти лопти испала прева. — Драга сасвим озбиљно одговори: „Да! Сад треба да ми купиш лопту, која нема прева.“

„Десет гради испод Нуле.“

Он:

„Заклињем се, госпођице Маро,
јер вам више тајити не могу:
Ви сте звезда, ви сте бисер сами,
ох! верујте, ох! верујте Богу“ — — —

Она:

„Па шта има, господине драги,
осим тога у вароши ново“??

(Кажу да је одговор оваки
„господина“ очајању дово!)

По немачком. Др. Казбулбуц.

Новије књиге и музикалије

послате уредништву на приказ.

Uspomene na stari Brod. Zabilježio oko god. 1838. J. A. Brlić a izdao mu sin Dr. Ig. Brlić. Djakovo. 1888. (Цена?)

Сунце јарко не сјаши једнако и Што се боре мисли моје. Српске песме. Удесио за гласовњар Х. Дубек коровођа срп. новосадск. читачког пев. друштва. Издање српске књижаре Браће М. Поповића у Н. Саду 1888. Цена 40 новч.

Летопис Матице Српске. Уређује А. Хацић књига 154. (1888. свеска друга). У Н. Саду срп. штампарија дра Свет. Милетића. Цена 70 н.

Одломак из брачног права. Од Дамаскина Бранковића крушед. архимандрита. У Н. Саду, штампарија А. Пајевића. 1888. Цена (?).

Рачуница за други разред народне школе, према наставном плану вис. кр уг. министарства и вис. школ. савета, по најбољим изворима написао Аркадије Вуковић учитељ. Друго поправљено издање. Вел. Бечкерек 1887. Издање књижаре и штампарије Ј. Грчића. Цена 12 новч.

Рачуница за трећи разред народне школе. Друго поправљено издање. Од А. Вуковића. Цена 12 новч.

Рачуница за четврти разред. Друго поправљено издање. Од А. Вуковића. Цена 20 новч.

Све три ове рачунице су одобрене и препоручене од високог школског Савета.

КЊИЖЕВНА ВЕСТ.

Превео сам и дао сам у штампу:

ЈЕДНУ СРЕЋКУ

РОМАН

Жила Верна.

То је најновији и један од најбољих романа чувеног

Верна. У њему се осим забаве и наука налази, што је главна карактеристика Вернових романа. „Једна срећка“ изаћиће са сликама издањем књижаре Браће М. Поповића у Н. Саду куда се и нарудбине шаљу.

ИВАН ИВАНИЋ,
новинар.

Први календар за 1889. годину.

Сад је баш изишао из штампе:

„ЦАРИЋ“

МАЛИ КАЛЕНДАР СА СЛИКАМА ЗА ПРОСТУ 1889.

Цена је 20 новч. или 40 пара динарских. Пре-продавци добију за готов новац комад по 12 новч.

ЗА КРАТКО ВРЕМЕ ИЗИЋИ ЋЕ:

„ОРАО“

ВЕЛИКИ ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР ЗА 1889. ГОДИНУ.

који је богато урешен најновијим и најлепшим сликама уз најодабранији и разноврстан садржај, као и до сад што је доносио.

Ми смо се потрудили да овај највећи буде и за 1889. год најбољи, најлепши и по томе најјефтинији српски календар, као што је то и до сада вазда бивао, што ће у осталом за кратко време сам „ОРАО“ најбоље потврдити, а ми ово само међутим укратко јављамо поштованој публици и нашим дојаконским комисионарима, који нека се изволе унапред пријавити колико којег календара да им пошаљемо.

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА у Н. САДУ
издавалац „Орла“ и „Царића“.

КЊИЖАРНИЦУ Л. БРАШОВАНА У ВРШЦУ позивамо да свој трогодишњи рачун изравна, јер ћемо бити принуђени да је суду тужимо, ако у најкраћем времену не одговори својој дужности.

Уједно забрањујемо истој књижари да сме скупљати предплату на листове наше, јер смо због њене неуредности имали многе неприлике са г. г. предплатницима, који су њојзи платили а она нам за то ни јавила није, а камо ли да нам је примљени новац послала.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

ШКОЛСКЕ КЊИГЕ

КОЈЕ СЕ МОГУ ДОВИТИ

У ШТАМПАРИЈИ А. ПАЈЕВИЋА У НОВОМ САДУ

Буквар са сликама за срп. осн. шк. ново издање	16 н.
Упутство уз буквар за основне школе	10 „
Прквено слов. буквар са читанком ново издање	16 „
Читанка за други разред српске осн. школе	24 „
Читанка за трећи разред српске осн. школе	28 „

Још се могу добити сви бројеви „Стармалог“ од почетка до данас.

Читанка за четврти разред срп. осн. школе	34	»
Читанка за први и други разред нижих занатлијских школа, тврдо укоричена, 306 стр.	90	»
Рачунски примери за уч. 3.-ћег разр. осн. шк.	8	»
„ „ „ 4.-ог „ „ „	8	»
„ „ „ 5.-ог „ „ „	10	»
„ „ „ 6.-ог „ „ „	8	»
Зоологија за учитељске и више девојачке школе	80	»
Апостоли и Еванђеља у празничне и недељне дане, преко целе године с преводом српским и са 24 слике од епископа Платона, за школску и домаћу потребу има 292 стране	80	»
Наука из светог писма (за писање и на изузетучење) у основној школи — — — — —	10	н.
Изв. Часослова оупражненіе въ чтеніи церковныхъ книгъ въ оупотребленію въ нар. оучилищахъ	9	н.
Извод из српске граматике. Својим ученицима саставио Ј. Живановић. II. издање — — —	30	»
Немачки буквар за основне школе, по разним изворима израдио Стеван В. Поповић епархијски школски референт — — — — —	16	»
Општи земљопис за српске народне школе у Угарској, превео по Кутнер-Мајеру и допунио Ст. В. Поповић епарх. школ. референт са 9 слика и мапом уз ово иде додатак: Наука о глобусу и мапама — — —	25	»
Један пут један — таблица на тврдој артији —	2	»
Историја Угарске, са уводом у историју света за ниже разреде средњих школа написао Др. Фрања Рибари, с мађарског превео проф. Милан А. Јовановић. Свеска I.	60	н.
„ „ II.	60	»
Белика катавасија	1.	—
Мала катавасија	20	н.

Ћимнастичке игре са сликама. Део I.	1.	—
Одабране народне песме за учење на изузетучење срп. основним школама друго издање	10	»
Дисциплинарна правила за учит срп. осн. шк.	10	»
Наставни план за срп. нар. учитеље	20	н.
Нове метарске мере	10	»

Ко дакле жели да горње књиге из прве руке добије, нека се обрати подписатој накладној штампарији од које ће добити највећи књијарски рабат. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књијарама.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

О Г Л А С И.

МАРИЈАЦЕЛСКЕ КАПЉИЦЕ ЗА СТОМАК

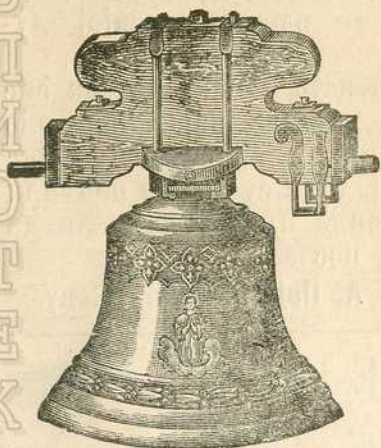
изврсно средство против сваке болести у стомаку. Ове капљице су ненадмашно средство за оне који нелажу апетита, а изврсно лече слаб стомак, гадан задај из уста, подригивање гадно колику, катар у стомаку, жутицу, камен, сувшино произвађање слези, жутицу, гадљивост, главобољу (ако долази од стомака), грчеве у стомаку, завијање у стомаку, претоварен стомак јелом и пићем, слезину и цигерицу и лече од глиста и шуљева. Цена је флашица тих капљица заједно са упутством, како да се употребљују 40 н., а ко узме већу флашицу, која је двапут онолика колика она прва плаћа 70 новч.

Главни стовариште тих капљица код Карла Врдије у Кромјерију Carl Brady, Kremsier. (Mähren).

Маријацелске капљице за стомак нису тајно средство. Састојци њихови могу се сазнати у упутству, које иде уз сваку флашицу, а могу се добити скоро у свима апотекама.

ОПОМЕНА! Праве маријацелске капљице за стомак много се подражавају и лажне се подмећу као праве. Које су праве мора флашица бити увијена у црвен завој са горњим обилежјем, и код сваког упутства, које се уз флашицу даје примећено је, да је штампано у штампарији Х. Гусека у Кромјерију.

Новоме Саду могу се ове капљице добити у апотеци код: Ј. Димитријевића и Гавре Плавишића; — у Илоку у апотеци Фрање Ласлоа; у Перлезу код Људевита Лафдера, у Руми код Јосифа Хондла и Андрије Козјака; у Митровици Чајзбергер; у Сомбору код Антона Салца. 1—36

ЗВОНА

по новој и старој системи, са гвозденим и дрвеним крунама, од најфинијег метала са гаранцијом на више година израђује звоноливница Ђорђе пл. Боте синова у Вршцу брзо и тачно. Стара звона примамо у промену за нова, са доплатом малом. Оне општине које нису у стању одма платити, примамо се израдити на исплату у ратама. На захтевање шаљемо мустре ливених звона бесплатно.

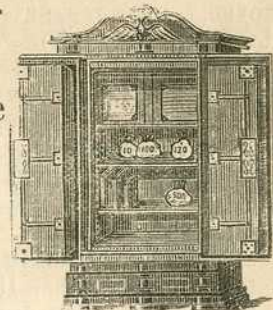
ЂОРЂА пл. БОТЕ СИНОВИ

звоноливци у Вршцу.

КАСЕ

по најновијој американској системи
сигурне од ватре и харе
из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА
У БЕЧУ

у солидности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени су знатно јефтиније. — Нарудбине прима и одправља госп. Ђорђе Миличевић, трговац у Бечу, Lazzenhof, код кога се могу мустре видити и цене сазнати.

13—18